



VISAGINO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL VISAGINO SAVIVALDYBĖS PSICOAKTYVI�JŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJOS 2016–2019 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2016 m. gruodžio 1 d. Nr. TS- 202
Visaginas

Visagino savivaldybės taryba, vadovaudamas Lietuvos Respublikos vietas savivaldos įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi, Nacionaline narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. XI-1078 „Dėl Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programos patvirtinimo“, Narkotinių ir psichotropinių medžiagų, narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių), tabako ir alkoholio kontrolės koncepcijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 27 d. nutarimu Nr. 1277 „Dėl Narkotinių ir psichotropinių medžiagų, narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių), tabako ir alkoholio kontrolės koncepcijos patvirtinimo“, 26 punktu, Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstituciniu veiklos planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 217 „Dėl Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ nusprenčia:

Patvirtinti Visagino savivaldybės psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos 2016–2019 metų programą (pridedama).

Savivaldybės merė

Dalia Straupaitė

VISAGINO SAVIVALDYBĖS PSICOAKTYVI�JŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJOS 2016–2019 METŲ PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Visagino savivaldybės psichoaktyviųjų medžiagų prevencijos 2016–2019 metų programos (toliau – Programa) paskirtis – nustatyti Visagino savivaldybės politikos tikslus ir uždavinius, susijusius su psichoaktyviųjų medžiagų kontrole bei vartojimo prevencija.

2. Sveikata yra žmogaus vertybė ir gyvenimo pagrindas, kuris turi būti pakankamai tvirtas, kad būtų sėkmingai sprendžiami kasdienio gyvenimo klausimai, įveikiami socialiniai ir ekonominiai iššūkiai. Visagino savivaldybė deda daug pastangų ne tik sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo srityje, bet ir narkomanijos prevencijos srityje per investicijas į vaikų ir jaunimo neformalujį švietimą, kultūrinę veiklą. Savivaldybėje veikia daug visuomeninių organizacijų, kas rodo mūsų bendruomenės (kaip pilietinės visuomenės dalies) brandą ir aktyvumą. Visagino savivaldybė kiekvienais metais savo biudžete numato lėšų švietimui ir neformaliajam ugdymui. Tai itin prasminga ir toliaregiška investicija. Visagino savivaldybės prioritetais, tai gyventojų užimtumas, gabių vaikų ugdymas, vaikų gyvenimo įgūdžių mokymai, žalingų įpročių prevencija ir t. t. Nepaisant skiriamų investicijų, Visagino savivaldybė užima pirmaujančias pozicijas Lietuvoje dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų paplitimo bendrojoje populiacijoje, sergamumo ir ligotumo narkomanija bei alkoholinių gėrimų vartojimo paplitimu. Manome, kad lemiantys faktoriai – tai nedarbo problema, neigiamos pasekmės uždarytos Ignalinos atominės elektrinės, kaip pagrindinio Visagino gyventojų darbo vietų šaltinio. Nepakankama pasiūla užimtumo, renginių, laisvalaikio praleidimo vietų, skirtų 20–30 metų jaunimui, tokiam amžiaus tarpsniui, kada turi formuotis žmogaus atramos taškai ir vertybės. Siekiant įgyvendinti narkotinių ir psichotropinių medžiagų, tabako ir alkoholio vartojimo prevencijos priemones, kompleksiškai šalinti šio neigiamo reiškinio priežastis, būtina stiprinti teisėsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo, socialinės apsaugos, kontrolės ir kitų savivaldybės institucijų sistemas, skatinti glaudesnį jų tarpusavio bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su visuomene, nevyriausybinėmis organizacijomis, ugdyti visuomenės nepakantumą neteisėtam narkotinių ir psichotropinių medžiagų platinimui ir vartojimui.

3. Programa pagrįsta šiais strateginiais dokumentais:

3.1. Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. XI-1078 „Dėl Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programos patvirtinimo“;

3.2. Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“;

3.3. Europos Sajungos kovos su narkotikais strategija (2013–2020 m.);

3.4. Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. gruodžio 13 d. rezoliucija „Dėl kryptingos narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo prevencijos ir kontrolės politikos“;

3.5. Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programos patvirtinimo“;

3.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-520 „Dėl 2016 metų veiksmų alkoholio vartojimo problemoms spręsti plano patvirtinimo“.

4. Programa parengta atsižvelgiant į narkotikų kontrolės politikos sritis: vaikų, jaunimo ir visuomenės švietimą, pasiūlos ir paklausos mažinimą, informacijos rinkimą ir analizę, bendradarbiavimą ir koordinavimą. Programa pagrįsta nuolatiniu narkotikų kontrolės politikos stiprinimu, teisinės bazės tobulinimu, stebėsenai vertinimu, koordinuotu tarpinstitucinių programų įgyvendinimu, efektyviu lėšų naudojimu, griežta atskaitomybe ir kontrole.

5. Pagrindinės Programoje vartojamos savokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos narkologinės priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Nacionalinėje narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programoje.

5.1. **Psichoaktyviosios arba psichiką veikiančios medžiagos** – medžiagos, kurios veikia žmogaus psichiką, sutrikdo žmogaus elgesį ir gali sukelti psichinę ir (ar) fizinę priklausomybę. Psichoaktyviųjų (veikiančių psichiką) medžiagų samprata apima ne tik narkotikus, veikiančius psichiką, bet ir alkoholi, tabaką, kofeiną bei lakišias medžiagas.

5.2. **Prevencija** – visuomenės, ypač vaikų ir jaunimo, švietimas, aiškinant narkotikų, tabako ir alkoholio žalą asmenybei, šeimai ir visuomenei, šių medžiagų vartojimo mažinimo priemonės.

5.3. **Pirminė prevencija.** Ji apima priemones, kuriomis siekiama apsaugoti dar nepradėjusius vartoti psichoaktyviųjų medžiagų asmenis ir tokiu būdu sumažinti naujų vartotojų gausėjimą. Pirminė prevencija skirtoma į bendrąją, atrankinę ir tikslinę.

5.4. **Bendroji prevencija.** Ji taikoma jauno amžiaus žmonių grupėms ir orientuojama į visus gyventojus (visą šalį, vietas bendruomenę, mokyklą, rajoną ar gyvenvietę), siekiant užkirsti kelią narkotikų vartojimui. Prevencijos priemonės apima įgūdžių formavimą ir žinių apie narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo žalą ir padarinius plėtimą, sveikatingumo ugdymą, neigiamų nuostatų apie šių medžiagų vartojimą ir sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymą.

5.5. **Atrankinė prevencija.** Ji taikoma pažeidžiamiems, dar neturintiems narkotikų vartojimo patirties, asmenims ar jų grupėms bei bendruomenėms (ypač jauniems žmonėms), kurie dėl aplinkos arba asmenų, priskiriamų rizikos grupei, neigiamo poveikio gali pradėti svaigintis narkotikais. Atrankinė prevencija taikoma šioms pagrindinėms tikslinėms grupėms: naktinių klubų lankytojams, „gatvės vaikams“, nepilnamečiams, išrašytiems į policijos profilaktikos įskaitą, vaikams, gyvenantiems vaikų globos įstaigose, vaikams, kurių abu tėvai ar vienas iš tėvų yra priklausomi nuo narkotikų, nelankantiems mokyklos bei blogai besimokantiems vaikams.

5.6. **Tikslinė prevencija.** Ji taikoma asmenims, kuriems būdingas probleminis elgesys dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, bet dar neturintiems priklausomybės požymį, reikalaujančių specializuoto gydymo. Tikslinės prevencijos priemonės taikomos šioms tikslinėms grupėms: ankstyviesiems probleminiams narkotikų vartotojams, kurie dažniausiai juos vartoja pramogaudami, savaitgaliais, bei eksperimentuotojams, bandžiusiems vartoti narkotines ir (ar) psichotropines medžiagas vieną ar keletą kartų gyvenime eksperimento tikslais.

5.7. **Paklausos mažinimas** – kompleksinės ir integruotos narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo prevencijos, ankstyvosios intervencijos, sveikatos priežiūros, rehabilitacijos ir reintegracijos priemonės, skatinančios visuomenę nevartoti narkotinių ir psichotropinių medžiagų, mažinančios šių medžiagų vartojimą ir su tuo susijusius žalingus padarinius.

5.8. **Pasiūlos mažinimas** – kompleksinės valstybinio reguliavimo priemonės (įskaitant ir kontrolės priemones), kuriomis siekiama proporcingai riboti ir kontroliuoti teisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų (prekursorių), tabako ir alkoholio apyvartą bei mažinti neteisėtą narkotikų, tabako ir alkoholio apyvartą.

6. Programos vykdymo – Visagino savivaldybės administracija, Visagino savivaldybės švietimo įstaigos, Visagino švietimo pagalbos tarnyba, Visagino savivaldybės įstaigos, teikiančios socialines paslaugas, Visagino savivaldybėje veikiantis Visuomenės sveikatos biuras, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Visagino skyrius, Visagino policijos komisariatas, seniūnaitijos, Visagino savivaldybės sveikatos priežiūros įstaigos, Sveikatos priežiūros įstaigų Psychologinės pagalbos tarnyba, nevyriausybinės organizacijos.

7. Programai įgyvendinti būtinas politinis dėmesys ir tikslinis, šių dienų poreikius atitinkantis finansavimas.

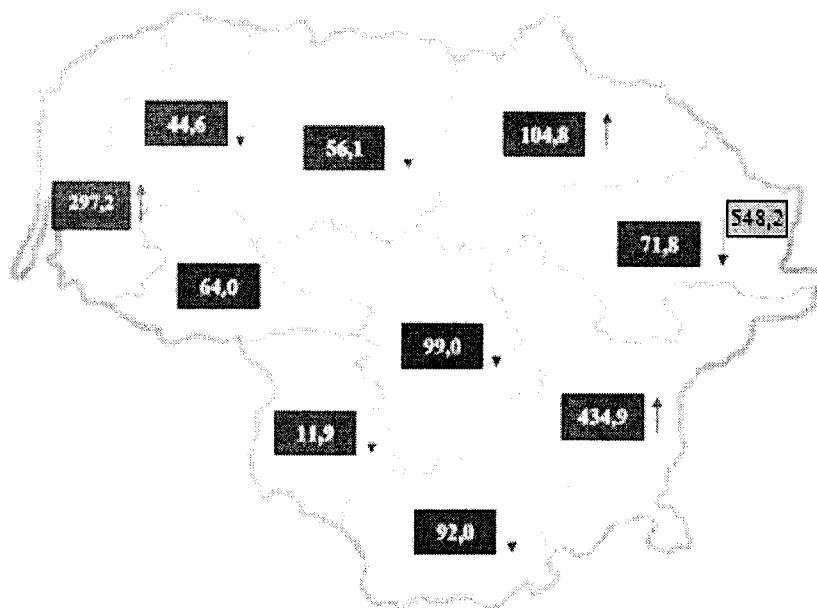
II SKYRIUS ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

8. Psichoaktyviosios medžiagos sukelia apsinuodijimą, priklausomybę, psichozių, savižudybių, nusikaltimų riziką bei daro įtaką kai kurių ligų atsiradimui. Pastaraisiais metais pastebimas ypač

spartus paauglių ir jaunimo rūkymo, alkoholio, narkotinių medžiagų vartojimo plitimas Centrinės ir Rytų Europos šalyse, taip pat ir Lietuvoje. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimas bendroje populiacijoje ir Visagino savivaldybėje nors ir mažėja, bet išlieka didelis.

9. Valstybinio psichikos sveikatos centro ir Higienos instituto pateiktais duomenimis, 2013 m. pabaigoje asmens sveikatos priežiūros įstaigose dėl psichikos ir elgesio sutrikimų vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas iš viso Lietuvoje registruotas 5 851 asmuo, Visagine mieste 2013 m. pabaigoje buvo registruoti 119 asmenų, vartojančių narkotines ir psichotropines medžiagas. 2014 m. Lietuvoje registruoti 5 820 asmenų, Visagine – 111 asmenų. 2015 m., VŠĮ Visagino pirminės sveikatos priežiūros centro duomenimis, Visagine registruoti 96 asmenys.

10. 2013 m. ligotumas narkomanija Lietuvoje sudarė 198,88 atv. 100 tūkst. gyv., 2014 m. – 199,2 atvejų 100 tūkst. gyventojų. Visagine 2014 m. šis rodiklis siekė 548,2 atv. 100 tūkst. gyventojų, t. y. 2,8 karto didesnis negu bendras Lietuvos rodiklis. 2014 m. didžiausias ligotumas narkomanija, išskyrus Visaginą, yra nustatytas: Vilniaus apskrityje – 434,9 atv. 100 tūkst. gyventojų, Klaipėdos apskrityje – 297,2 atv. 100 tūkst. gyventojų ir Kauno apskrityje – 99,0 atv. 100 tūkst. gyventojų. Mažiausias ligotumas: Marijampolės apskrityje – 11,9 atv. 100 tūkst. gyventojų, Telšių apskrityje – 44,6 atv. 100 tūkst. gyventojų ir Šiaulių apskrityje – 56,1 atv. 100 tūkst. gyventojų (1 pav.).



1 pav. Ligotumo narkomanija rodikliai Lietuvos apskrityse ir Visagine 2014 m.

11. 2013 m. ligotumas alkoholine psichoze Lietuvoje sudarė 117,0 atv. 100 tūkst. gyventojų, Visagine 296,65 atv. 100 tūkst. gyventojų. 2014 m. ligotumas alkoholine psichoze Lietuvoje sudarė 110,0 atv. 100 tūkst. gyventojų, Visagine – 607,4 atv. 100 tūkst. gyventojų (absoliučiais skaičiais atitinkamai 3445 ir 123).

12. Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, 2013 m. Lietuvoje užregistruotos 2 354 nusikalstamos veikos, susijusios su neteisėtu narkotinių ir psichotropinių medžiagų disponavimu, iš jų Visagino savivaldybėje – 80. 2014 m. Lietuvoje užregistruotos 2 587 nusikalstamos veikos, Visagino savivaldybėje – 61. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento duomenimis, 2015 m. nusikalstamų veikų, susijusių su disponavimu narkotinėmis medžiagomis, Lietuvoje – 2 524, Visagino savivaldybėje – 10. Higienos instituto duomenimis, Lietuvoje 2014 m. nusikalstamų veikų, susijusių su disponavimo narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda, skaičius buvo – 65,2 atv. 100 tūkst. gyventojų. Mažiausias nusikalstamų veikų skaičius užregistruotas: Šakių rajono savivaldybėje – 0,0 atv. 100 tūkst. gyventojų, Jurbarko rajono savivaldybėje – 3,5 atv. 100 tūkst. gyventojų, Klaipėdos rajono savivaldybėje – 3,8 atv. 100 tūkst. gyventojų, Prienų rajono savivaldybėje – 7,1 atv. 100 tūkst. gyventojų, Raseinių rajono savivaldybėje – 8,5 atv. 100 tūkst. gyventojų. 2014 m. didžiausiais nusikalstamų veikų skaičius užregistruotas: Visagine – 234,9 atv. 100 tūkst. gyventojų, Marijampolės savivaldybėje – 190,2 atv. 100 tūkst. gyventojų, Kaišiadorių r. savivaldybėje – 180,5 atv. 100 tūkst. gyventojų, Šiaulių miesto

savivaldybėje – 143,7 atv. 100 tūkst. gyventojų bei Vilniaus miesto savivaldybėje – 129,4 atv. 100 tūkst. gyventojų (1 lentelė).

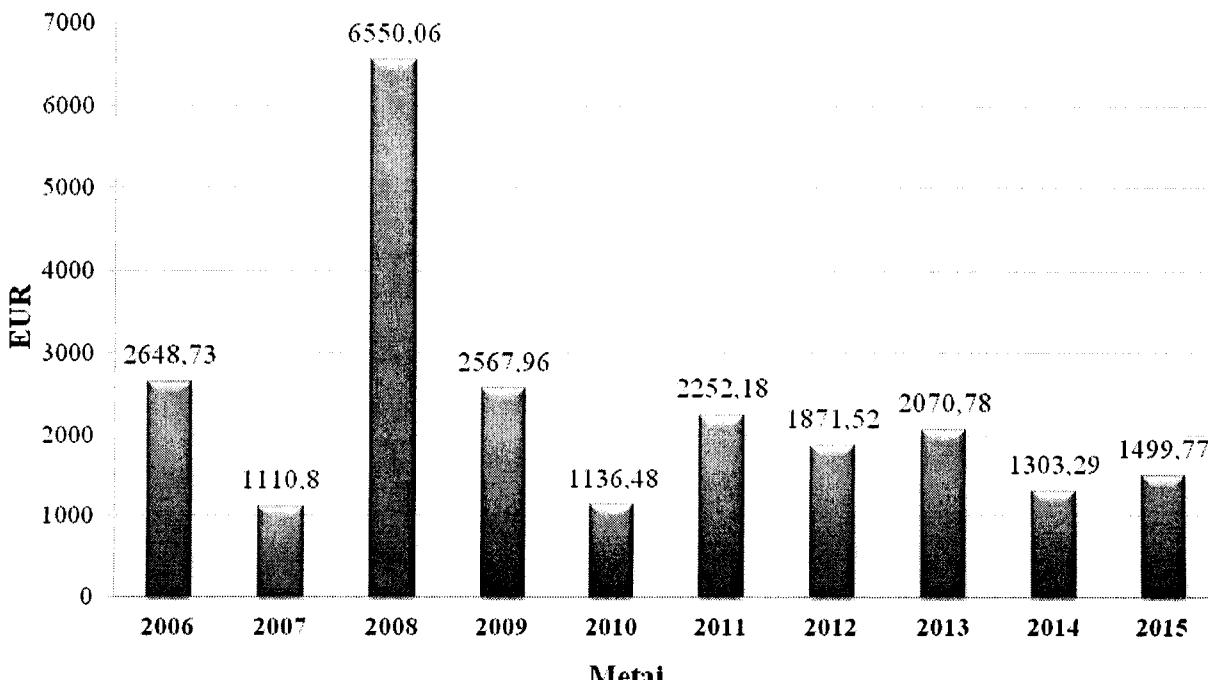
1 lentelė. Nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda, (nusikalstimas) 100 000 gyv.

Mažiausi rodikliai		Didžiausi rodikliai	
Savivaldybė	Rodiklis 100 000 gyv.	Savivaldybė	Rodiklis 100 000 gyv.
Šakių r. sav.	0,0	Visagino sav.	234,9
Jurbarko r. sav.	3,5	Marijampolės sav.	190,2
Klaipėdos r. sav.	3,8	Kaišiadorių r. sav.	180,5
Prienų r. sav.	7,1	Šiaulių m. sav.	143,7
Raseinių r. sav.	8,5	Vilniaus m. sav.	129,4
Lietuvos rodiklis 65,2/100 000 gyv.			

13. Visagino savivaldybės žemo slenksčio paslaugų kabineto duomenimis, kabinete 2015 metais iš viso apsilankė ~ 150 asmenų, iš jų ~ 50 nuolatinį klientų ir ~ 36 nauji klientai. Per dieną apsilanko vidutiniškai 8 klientai, kuriems išduodami švirkštai (15 švirkštų vienam klientui), servetėlės ir kitos higienos priemonės.

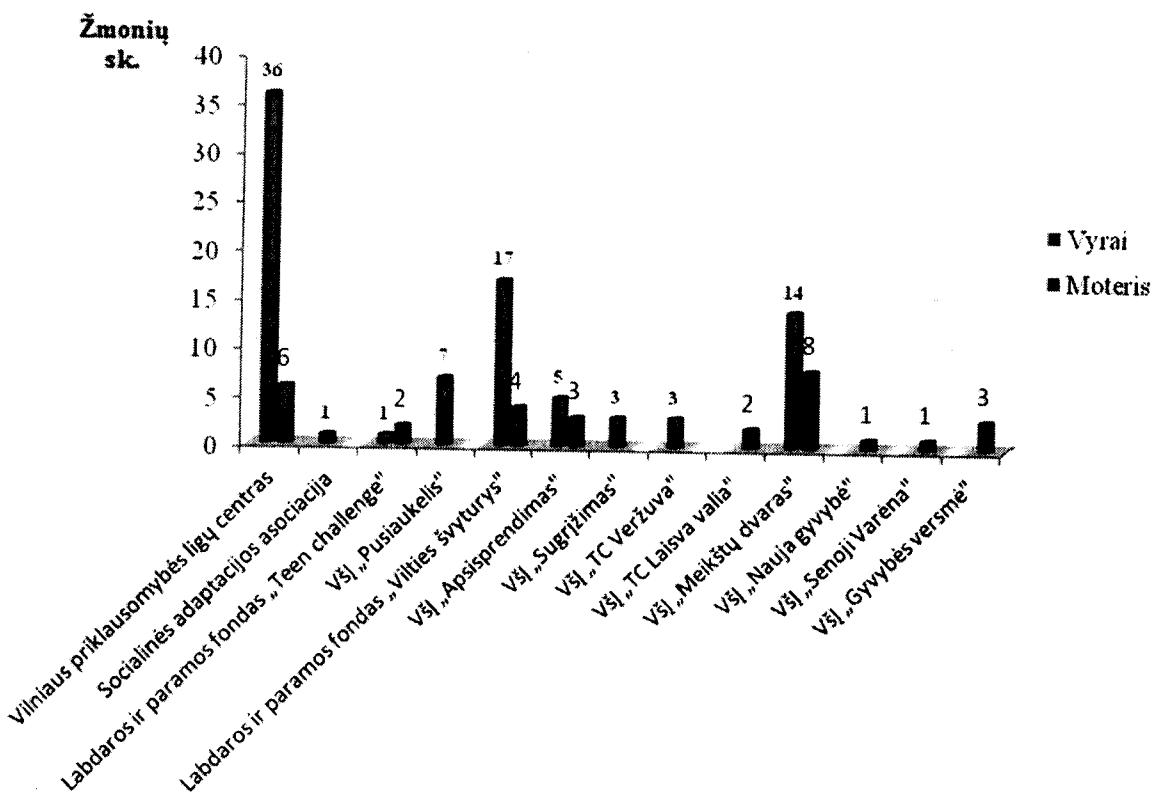
14. Visagino savivaldybė iš savivaldybės lėšų teikia socialinę paramą priklausomybės ligomis sergantiems asmenims. Priklasomybės ligų gydymo išlaidų kompensaciją gauna asmenys, kurių šeimos (vieno gyvenančio asmens) pajamos vienam asmeniui neviršija 3 valstybės remiamų pajamų dydžių. Priklasomybės ligų gydymo išlaidų kompensacijos dydis: kompensacija už abstinencinio sindromo iki 1 mėnesio gydymą; kompensacija už stacionarų iki 1 mėnesio gydymą; kompensacija už reabilitacijos dalį, kurios neapmoka valstybė (ne daugiau nei 3 mėnesius, pateikiant prašymą kiekvienam mėnesiui atskirai); kompensacija už periodinius testus reabilitacijos metu, atliekamus Psichikos sveikatos centruose; kompensacija už vaistus (pagal receptus).

15. 2006–2016 metais Visagino savivaldybė kompensavo priklausomybės ligų gydymą 117 asmenų (87 vyrams ir 30 moterų). 2015 m. į Visagino savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrių priklausomybės ligų gydymo išlaidų kompensacijai gauti kreipėsi 10 žmonių (13 prašymų). 2016 m. pirmame pusmetysteje kreipėsi 5 žmonės (8 prašymai). Nuo 2006 m. iki 2016 m. birželio 1 d. iš savivaldybės biudžeto už priklausomybės ligų gydymą buvo sumokėta apie 26 tūkst. Eur. Lėšų pasiskirstymas pagal metus parodytas 2 pav.



2 pav. Lėšos, skirtos priklausomybės ligų gydymui, iš savivaldybės biudžeto

16. Pagrindinės įstaigos, i kurias kreipėsi priklausomybės ligomis sergantys asmenys, buvo Vilniaus priklausomybės ligų centras, VšĮ „Meikštų dvaras“ bei Labdaros ir paramos fondas „Vilties švyturys“. Žmonių pasiskirstymas priklausomai nuo gydymo įstaigos pavaizduotas 3 pav.



3 pav. Įstaigos, i kurias kreipėsi priklausomybės ligomis sergantys asmenys

17. Higienos instituto duomenimis, 2014 m. užregistruota 2644 asmenys, sergantys hepatitu, 2015 m. – 3213. VšĮ Visagino pirminės sveikatos priežiūros centro duomenimis, 2015 metais Visagino savivaldybėje užregistruota 117 asmenų, sergančių hepatitu, ir 1 asmuo užsikrėtęs ŽIV. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento duomenimis, 2014 m. Visagine ligotumas AIDS – 1 atvejis, ŽIV nešiotojų – 12 atvejų. Ligotumas AIDS Lietuvoje – 415 atvejų, ŽIV nešiotojų – 2 378.

18. Visagino savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenimis, 2014 m. Visagino savivaldybėje per metus buvo regiszruotos 106 šeimos, patenkančios į rizikos šeimų grupę. 2015 m. – 100 šeimų, 2016 m. lapkričio 1 d. – 80 šeimų. Socialinės paramos skyriaus duomenimis, 2015 m. Visagino savivaldybėje buvo regiszruoti 3 asmenys, kurie buvo priskirti rizikos grupei. 2016 m. tokių asmenų regiszruota 13.

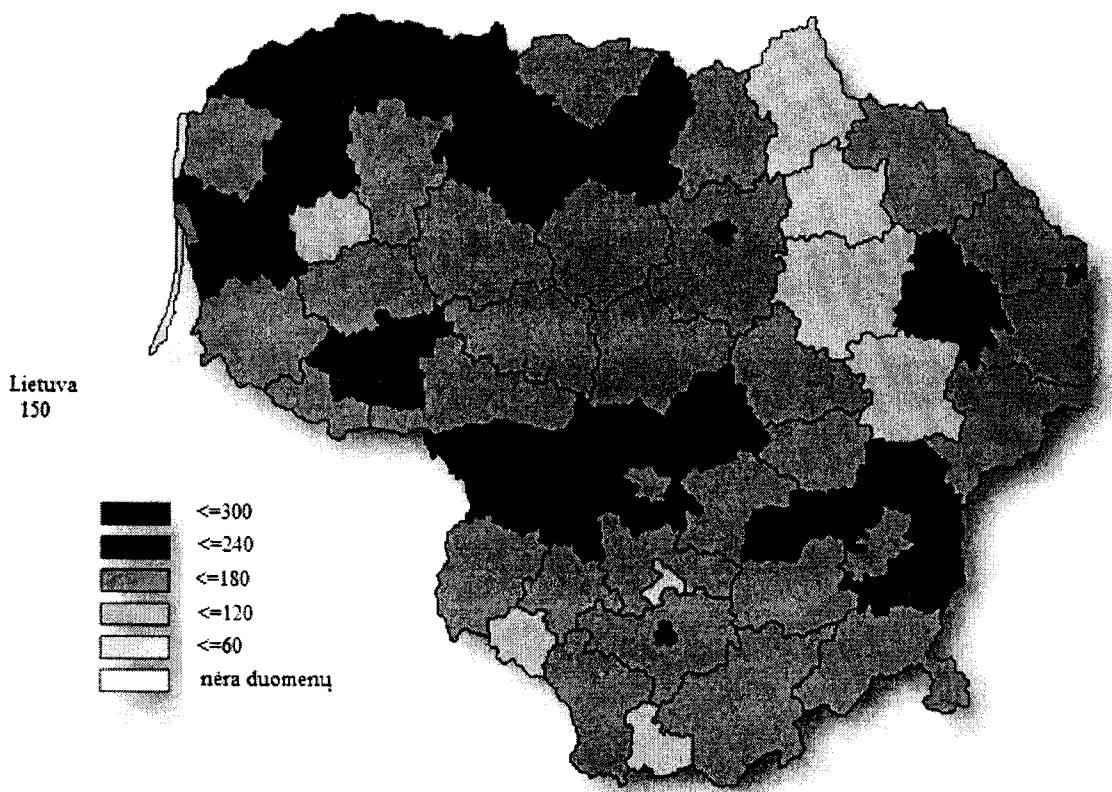
19. Higienos instituto duomenimis, vertinant licencijų verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais skaičių, 2014 m. Lietuvoje liepos 1 d. buvo 16880 (174 gyv. 1-ai licencijai). Visagino savivaldybėje – 319 gyv. 1-ai licencijai (2 lentelė). Visagino savivaldybės administracijos Vietinio ūkio valdymo ir statybos skyriaus duomenimis, 2016 m. lapkričio 1 d. Visagino savivaldybėje išduota 51 licencija verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos oficialios statistikos portalo duomenis, Visagine 2015 m. nuolatinių gyventojų buvo regiszruota 19 900. Taigi šiandien Visagino savivaldybėje apytiksliai yra 390 gyv. 1-ai licencijai.

2 lentelė. Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais 2014 m.

Mažiausiai rodikliai		Didžiausiai rodikliai	
Savivaldybė	Asmenų sk. 1-ai licencijai	Savivaldybė	Asmenų sk. 1-ai licencijai
Trakų r. sav.	124	Visagino sav.	319
Anykščių r. sav.	127	Panėvėžio m. sav.	277

Druskininkų sav.	129	Vilniaus r. sav.	275
Rokiškio r. sav.	131	Šiaulių m. sav.	268
Šalčininkų r. sav.	133	Mažeikių r. sav.	249
Lietuvos rodiklis 174 gyv. 1-ai licencijai			

20. Vertinant alkoholinių gaminijų prieinamumą, svarbu atsižvelgti į tai, kiek vienai licencijai tenka gyventojų. Iš viso 2014 m. išduotų ir galiojančių liepos 1 d. licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gérimais buvo 19 583 (150 gyv. 1-ai licencijai), Visagino savivaldybėje – 21 (283 gyv. 1-ai licencijai) (4 pav.). Visagino savivaldybės administracijos Vietinio ūkio valdymo ir statybos skyriaus duomenimis, 2016 m. lapkričio 1 d. Visagino savivaldybėje išduotos 63 galiojančios licencijos verstis prekyba alkoholiniais gérimais.

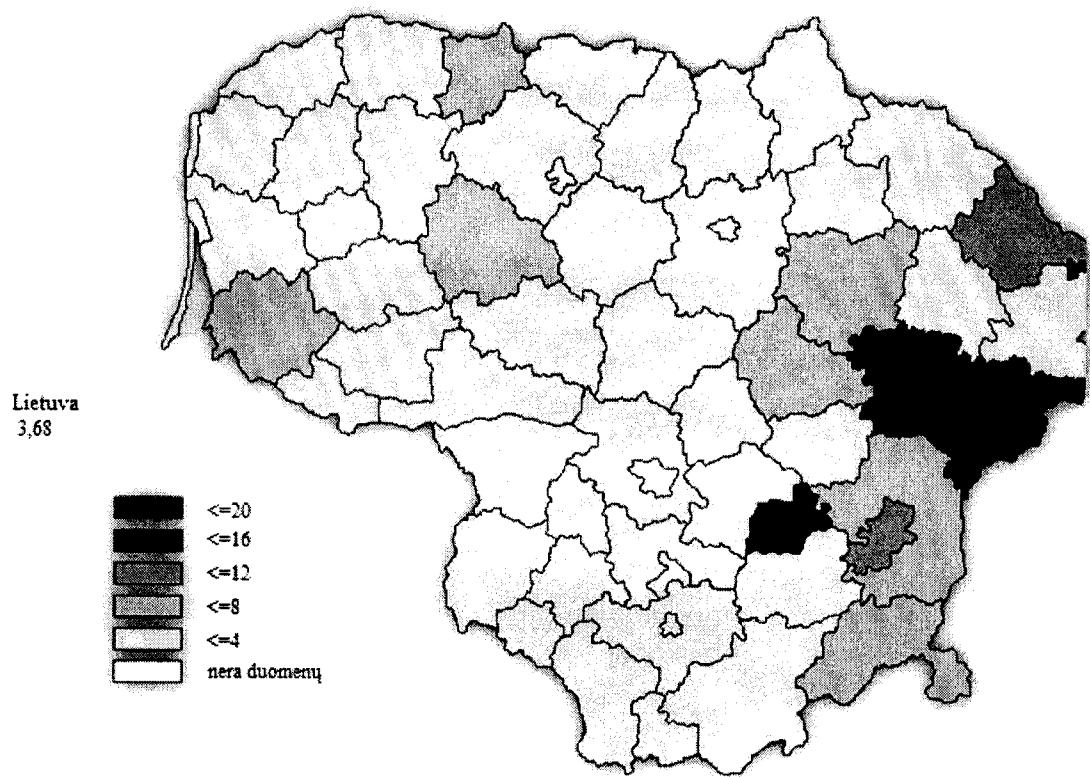


4 pav. Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gérimais

21. Higienos instituto duomenimis, 2013 m. mirtingumas nuo atsitiktinio apsinuodijimo narkotikais ir psichodisleptikais Lietuvoje tarp vyru sudarė 3,0 atv. 100 tūkst. gyventojų ir 0,5 atv. 100 tūkst. gyventojų tarp moterų (absoliučiais skaičiais atitinkamai 41 ir 8). Visagine šis rodiklis siekė 10,2 atv. 100 tūkst. gyventojų tarp vyru (absoliučiais skaičiais 1), moterų, mirusiu nuo apsinuodijimo narkotikais ir psichodisleptikais, nebuvo. 2013 m. Lietuvoje mirtingumas nuo atsitiktinio apsinuodijimo alkoholiu tarp vyru sudarė 15,9 atv. 100 tūkst. gyventojų, tarp moterų 2,9 atv. 100 tūkst. (absoliučiais skaičiais atitinkamai 217 ir 46). Visagine šis rodiklis siekė 51,0 atv. 100 tūkst. gyventojų tarp vyru ir 9,0 atv. 100 tūkst. gyventojų tarp moterų (absoliučiais skaičiais 5 ir 1). 2014 m. mirtingumas nuo atsitiktinio apsinuodijimo narkotikais ir psichodisleptikais Lietuvoje tarp vyru sudarė 5,3 atv. 100 tūkst., tarp moterų 0,6 atv. 100 tūkst. gyventojų (absoliučiais skaičiais atitinkamai 72 ir 9). Visagine šis rodiklis siekė 20,8 atv. 100 tūkst. gyventojų tarp vyru (absoliučiais skaičiais 2). Moterų, mirusiu nuo apsinuodijimo narkotikais ir psichodisleptikais, nebuvo. 2014 m. Lietuvoje mirtingumas nuo atsitiktinio apsinuodijimo alkoholiu tarp vyru sudarė 14,2 atv. 100 tūkst. gyventojų ir 3,2 atv. 100 tūkst. tarp moterų (absoliučiais skaičiais atitinkamai 192 ir 50). Visagine šis rodiklis siekė 20,8 atv. 100 tūkst. gyventojų tarp vyru ir 18,4 atv. 100 tūkst. gyventojų tarp moterų (absoliučiais skaičiais 2 ir 2). Visagino savivaldybėje yra matomas vienas iš didžiausių visoje Lietuvoje standartizuoto

mirtingumo rodiklių dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu. Standartizuotas mirtingumas Lietuvoje dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, pavaizduotas 5 paveikslėlyje.

Standartizuotas 0-64 m. amžiaus gyventojų mirtingumas nuo narkotikų salygotų priežasčių



5 pav. Standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu

22. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją ypač svarbu vykdyti tarp jaunų žmonių. Socialiniai veiksniai, turintys įtakos narkomanijos plitimui: netinkamas auklėjimas šeimoje; vaiko augimas nepilnoje šeimoje; piktnaudžiavimas alkoholiu ir kitais narkotikais šeimoje, nekritiškas požiūris į juos; alkoholizmas šeimos istorijoje, kur vaikai gali paveldėti polinkį į šiuos įpročius; asocialus vaiko elgesys ir padidėjęs aktyvumas; nenoras mokytis, nesékmés moksle; draugystė su narkotikus vartojančiais bendraamžiais; ankstyvas alkoholio ir kitų narkotikų išmėginimas; nekritiškas požiūris į alkoholį ir kitus narkotikus; alkoholio ir kitų narkotikų prieinamumas; ekonominiai ir socialiniai nepritekliai; bendruomenės ryšių sumažėjimas; mokykloje vykdomas nepakankamas narkomanijos prevencijos darbas; neigiamas mokytojų asmeninis pavyzdys (toleruojami rūkantys mokytojai).

Palankūs esamos situacijos veiksniai:

- puikiai išvystytas neformaliojo ugdymo įstaigų tinklas, aukštas mokiniių užimtumas užklasinėje, užmokyklinėje veikloje;
- savivaldybė pradėjo daugiau propaguoti sveiką gyvenimo būdą;
- sugriežtinta atsakomybė už vairavimą išgérus;
- savivaldybės pradėjo įgyvendinti teisę riboti ar uždrausti prekybą alkoholiniais gėrimais švenčių ir masinių renginių dienomis.

Nepalankūs esamos situacijos veiksniai:

- kompaktiškoje pagal teritoriją Visagino savivaldybėje daug ūkio subjektų, kurie verčiasi mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais, lengvai prieinamu jaunimui;
- visuomenė nepakankamai informuojama apie psichoaktyviųjų medžiagų kontrolę ir prevenciją;
- alkoholinių gėrimų vartojimas pripažįstamas kaip socialinė norma ir kultūros dalis, nepopuliarios blaivybės idėjos;
- dėl priklausomybės ligų specifikos yra nepakankama asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, motyvacija gydytis ir dalyvauti socialinės ir psichologinės reabilitacijos programose;

- nepakankamai organizuojama 20–30 metų jaunimui skirtų kultūrinių renginių, jaunimo verslumo/užimtumo skatinimo programų;
- mažos galimybės įsidarbinti;
- IAE darbo nutraukimo socialinės pasekmės, bendruomenės ryšių ir sutelktumo sumažėjimas.

III SKYRIUS **PROGRAMOS TIKSLAS, PRIORITETAI IR UŽDAVINIAI**

23. Programos tikslas – stiprinti Visagino savivaldybės gyventojų saugumą ir sveikatą, mažinant psichotropinių medžiagų (narkotikų, tabako, alkoholio) vartojimą, pasiūlą bei paklausą.

24. Programos prioritetai:

- 24.1. narkotikų, alkoholio ir tabako paklausos ir pasiūlos mažinimas tarp mokinų ir jaunimo;
- 24.2. asmenų, vartojančių narkotikus, alkoholį ir tabaką, sveikatos priežiūra, reabilitacija ir socialinė reintegracija;
- 24.3. informacinės sistemos plėtra, seminarų, mokymų organizavimas, tarpinstitucinio bendradarbiavimo stiprinimas.

25. Programos uždaviniai:

25.1. **mažinti narkotikų, tabako ir alkoholio pasiūlą ir apyvartą** (vykdyti nusikaltimų, susijusių su neteisėta narkotikų, tabako ir alkoholio apyvarta, prevencijos ir kontrolės priemones; skatinti visuomenę netoleruoti nusikalstamų veikų, susijusių su neteisėta narkotikų, tabako ir alkoholio apyvarta; mažinti tabako gaminių ir alkoholio produktų prieinamumą ir vartojimą, tobulinant teisinį reglamentavimą per savivaldybės tarybos sprendimus);

25.2. **mažinti narkotikų, tabako ir alkoholio paklausą** (vykdyti bendrają, atrankinę ir tikslinę narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo prevenciją, formuojant neigiamą požiūrį į jų vartojimą; vaikams ir jaunimui diegti vertybines nuostatas ir sveikos gyvensenos įgūdžius; įgyvendinti prevencijos programas; gerinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę asmenims, turintiems psichikos ir elgesio bei kitų sveikatos sutrikimų dėl narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo, siekiant užkirsti kelią ŽIV, virusinių hepatitų ir kitų infekcijų plitimui bei mažinti mirtingumą apsinuodijus narkotikais ir/ar alkoholiu; gerinti socialinių paslaugų (pagalba socialinės rizikos šeimoms ir asmenims, psichologinės reabilitacijos, reintegracijos į visuomenę bei kitų socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę; stiprinti sveikatos priežiūros prieinamumą, siekiant asmenims, sergantiems priklausomybe, padidinti teikiamų paslaugų kokybę);

25.3. **stiprinti veiklos valdymą ir koordinavimą** (plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, skatinti iniciatyvas narkotikų, tabako ir alkoholio pasiūlos ir paklausos mažinimo srityse, gerinti teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą, siekti aktyvesnio visuomenės palaikymo ir bendradarbiavimo su teisėsaugos ir priežiūros institucijomis, vykdant narkotikų, tabako ir alkoholio apyvartos kontrolę; stiprinti administracinius gebėjimus tobulinant specialistų kvalifikaciją; teikti informaciją institucijoms ir visuomenei apie stebėsenos duomenis, apie sergamumą ir ligotumą narkomanija, priklausomybės ligomis, apie statistinių duomenų analizę, atliktus tyrimus, prevencinių priemonių, programų ir projektų įgyvendinimo veiksmingumą).

IV SKYRIUS
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS, VYKDYTOJAI, TERMINAI IR LAUKLAMI REZULTATAI

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Ivykdymo terminas	Priemonės vykdyojai	Laukiamas rezultatas	Vertinimo kriterijai	Siekiamas rodiklis	Preliminarių lėšų poreikis Eur	Galimi lėšų šaltiniai
1. UŽDAVINYS. MAŽINTI NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO PASŪLAĮ IR APYVARTĄ								
1.	Stiprinti teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą, įgyvendinant priemones, mažinančias psychoaktyviųjų medžiagų pasūlą, ir paklausa, atskleisti pazeidimus, nusikalstamas veikas, susijusius su neteisėta narkotinių ir psichotropinių medžiagų apyvarta	2016–2019 m.	Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Visagino policijos komisariatas	Bus įgyvendintas atsakomybės neišvengiamumo principas, sumažintas narkotinių, psychotropinių medžiagų vartojimas ir disponavimas	Atliktu policijos priemonių skaičius	Atliktu policijos priemonių skaičius	Ne mažiau kaip 12 kasmet	Policijos žmogiškieji ištakliai
2.	Vykdyti tikslines priemones, siekiant nustatyti ir išaiškinti alkoholio ir tabako gaminių pardavimo ar perdavimo nepilnamečiams faktus	2016–2019 m.	Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Visagino policijos komisariatas	Bus sustiprinta verslo ir visuomenės socialinė atsakomybė už neteisėtą gaminių pardavimą nepilnamečiams	Policijos priemonių skaičius	Kas ketvirtį	Ne mažiau kaip 12 kasmet	Policijos žmogiškieji ištakliai
3.	Informuoti visuomenę skatinant netoleruoti nusikalstamų veikų, susijusiu su neteisėta psychoaktyviųjų medžiagų apyvarta	2016–2019 m.	Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Visagino policijos komisariatas	Padidės visuomenės informuotumas ir nusikalstamų veikų, susijusių su neteisėta psychoaktyviųjų medžiagų apyvarta, netoleravimas	Vietinėje spaudoje, savivaldybės ir policijos komisariato interneto svetainėse, vietinėje spaudoje kasmet	100	SB (5 pr.)	
4.	Stiprinti Visagino	2017 m.	Visagino	Bus užtikrintas teisės Darbuotojų,	Ne mažiau, 18000		SB (1 pr.)	

	savivaldybės Viešosios tvarkos kontrole, steigiant naujas pareigybės Visagino savivaldybės administracijos struktūroje	savivaldybės administracija	aktų vykdymas, sustiprinta kontrolė	vykdančių viešosios tvarkos kontrole, skaičius	kaip 2 darbuotojai
5.	Inicijuoti Visagino savivaldybės tarybos sprendimų projektus dėl alkoholio prekybos apribojimo, draudimo rūkyti viešose vietose	2016–2019 m.	Bendruomenės sveikatos taryba, Narkotikų kontrolės komisija, Visuomenės sveikatos biuras, Utenos apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Visagino policijos komisariatas, seniūnaičiai, NVO	Bus sumažinta alkoholio pasiūla, skatinama nerūkyti viešose vietose, bus formuojamas neigiamas visuomenės požūris į psychoaktyvijų medžiagų vartojimą	Priimtų Visagino savivaldybės tarybos sprendimų skaičius Ne mažiau, kaip 4 per visą programos laikotarpį
6.	Griežinti licencijų verstis prekyba alkoholio ir tabako gaminiais kontrolę	2017–2019 m.	Visagino savivaldybės administracija	Bus sumažintas alkoholio ir tabako prieinamumas gyventojams	Išduotų licencijų verstis prekyba alkoholio ir tabako gaminiais skaičius Išduotų licencijų verstis prekyba alkoholio ir tabako gaminiais skaičius mažėjimas (2 proc. klasmet)
2. UŽDAVINYS. MAŽINTI NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO PAKLAUSA					
7.	Vykdyti bendrają prevenciją rengiant ir įgyvendinant mokyklų/ gimnazijų psychoaktyvijų medžiagų vartojimo prevencinių planą	2016–2019 m.	Visagino savivaldybės mokyklos, i Visuomenės sveikatos biuras, Utenos apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Visagino policijos	Kiekvienoje mokykloje prevencinė veikla bus vykdoma nuosekliai ir kryptingai. Bus formuojamas neigiamas moksleivių požūris į psychoaktyvijų medžiagų vartojimą, suvokimas apie šių medžiagų sukeliamą žalą	2017–2019 metais kasmet parengtas ir įgyvendintas mokyklos/ gimnazijos psychotropinių medžiagų vartojimo prevencinis planas kasmet (mokyklų, gimnazijų, VTPMC)
					Istaigų ištakai Istaigu lėšos, VB

		komisariatas	planas, igyvendintų priemonių skaičius		
8.	Vykdyti atrankinę prevenciją, teikiant konsultacijas asmenims, kurie dar neturi psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo patirties, bet dėl neįgiamo socialinės aplinkos poveikio padidėja tikimybė, kad jie gali pradėti vartoti narkotines ir psychotropines medžiagas	2017–2019 m. Visagino švietimo pagalbos tarnybos, VŠĮ VPSP Psichologinės pagalbos tarnybos, Visagino socialinių paslaugų centro, Visagino paramos vaikui centro, Vaiko teisių apsaugos skyriaus darbuotojai / socialiniai darbuotojai / pedagogai, psichologai	Bus sumažinta riziką ir padidinta apsaugos veiksnių įtaka, formuojamas neigiamas požiūris į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą	Asmenų, kurie kreipėsi pagalbos ar buvo nukreipti gauti socialinės/psichologinės pagalbos, skaičius	Istaigu ištakliai: Istaigu lėšos, VB, ES ir kitų fondų lėšos
9.	Vykdyti vaikų ir jaunimo socializacijos projektų finansavimą	2016–2019 m. Visagino savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Visagino socialinių paslaugų centras	Bus sudaryta galimybė prasmingam vaikų ir jaunimo užimtumui bei vaikų ir jaunimo, turinčių mažiau galimybų, socialinių kompetencijų ugdymui	Socializacijos projektų skaičius	Ne mažiau kaip 5 projektai kasmet SB (2,6 per.)
10.	Igyvendinti Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymą	2017–2019 m. Visagino savivaldybės Vaiko gerovės komisija, Visagino socialinių paslaugų centras	Bus koreguojamas vaikų, turinčių polinkį nepaisyti socialinių normų ir vertybų, elgesys; vykdomas gyvenimo išgūdžių, gebėjimų ugdymas, pozityvus užimtumas, švietimo ar kitos pagalbos teikimas pagal vaiko poreikius.	Vaikų, turinčių žalingų įpročių ir psichikos problemų, nukreiptų pas atitinkamus specialistus, gavo paslaugą skaičius	Istaigu ištakliai: Istaigu lėšos

			Tai padės vaikams sėkmingai resocializuotis ir integruotis visuomenėje			
11.	Vykdyti psichoaktyvijų medžiagų vartojimo prevencijos ir sveikos gyvenenos propagavimo projekto įgyvendinimą	2016–2019 m.	Visagino savivaldybės biudžetinės istaigos, organizacijos, NVO	Bus formuojamas neigiamas požūris į psichoaktyvijų medžiagų vartojimą, suvokimas apie šių medžiagų sukeliama žala	Prevencijos projektų skaičius	Ne mažiau kaip 3 projektai kasmet
12.	Vykdyti jaunimo centrų / erdvų veiklos / iniciatyvų finansavimą	2017–2019 m.	Visagino savivaldybės administracija, jaunimo reikalų koordinatorius	Bus sudaryta galimybė prasmingam vaikų ir jaunimo užimtumui bei vaikų ir jaunimo, turinčių mažiau galimybių, socialinių kompetencijų ugdymui	Socializacijos projektų / iniciatyvų skaičius	Ne mažiau kaip 2 projektai / iniciatyvos kasmet
13.	Vykdyti tikslinę prevenciją socialinės rizikos šeimoms, socialinės rizikos suaugusiems asmenims, socialinės rizikos vaikams, varojojantiems narkotines ir psychotropines medžiagas, bet dar neturintiems priklausomybės požymiu	2017–2019 m.	Visagino savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius, VšĮ PSPC Psichikos sveikatos centras, Visagino socialinių paslaugų centras, Visagino paramos vaikui centras, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Visagino skyrius	Bus siekiama anksti nustatyti socialinės rizikos asmenis ir motyvuoti juos nevartoti narkotinių ir psychotropinių medžiagų, teikiti jems reikiama švietimo, socialinė ir psichologinė pagalba, vykdyti ankstyvąja intervenciją	Asmenų, nukreiptų pas atitinkamus specialistus, skaičius	100 proc. asmenų, nukreiptų pas atitinkamus specialistus, gavo paslaugą
14.	Atlikti tyrimus „Psichoaktyvijų medžiagų vartojimo paplitimas tarp moksleivių“	2017–2019 m.	Visuomenės sveikatos biuras, Visagino švietimo pagalbos tarnyba,	Bus atlikta situacijos analizė ir kasmet galima bus atlikti palygintinė	Atliktų tyrimų skaičius	Ne mažiau kaip 1 tyrimas kasmet

	Visagino savivaldybės mokyklos.						
15.	Vykdyti priminę, bendrają psychoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją, užkrečiamųjų ligų prevenciją, skatinti fizinį aktyvumą ir sveiką gyvenseną, vykdyti mokiniių sveikatos priežiūrą, įgyvendinant Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas	2017–2019 m.	Visuomenės sveikatos biuras	Bus įgyvendinta Visuomenės sveikatos biuro programa (visuomenės sveikatos priežiūra) ir parengta veiklos ataskaita	Prevenčijos programų /ataskaitų apie įgyvendinimą skaičius	100 proc. įgyvendinta VSB 1 prevencijos programa ir parengta ataskaita (kasmet)	30 proc. VSB lėšų, skirtų sveikatos stiprinimui ir priežiūrai, skirti psychoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijai
16.	Isteigti Visagino visuomenės sveikatos biurą	2017–2018 m.	Visagino savivaldybės taryba, Visagino savivaldybės administracija	Pagerės Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo kontrole ir biuro specialistų atsakomybė	Isteigtų VS biurų skaičius	Isteigtas 1 biuras	40000 2017-2018 m.
17.	Vykdyti sveikatos priežiūros remimo specialiųjų programų konkursą, nustatant vieną iš prioritetų – psychotropinių medžiagų vartojimo prevenciją	2016–2018 m.	Visagino savivaldybės administracija	Bus užtikrintas sveikatos priežiūros istaigų, kitų istaigų ir NVO programų įgyvendinimas sveikatos priežiūros srityje	Programų skaičius	Ne mažiau kaip 4 programos kasmet	20 proc. iš aplinkos teršimą surinktų lėšų (suma nustatoma kasmet) 8200 (2016)
18.	Organizuoti vaikų užimtumą tikslinei grupei – vaikams iš socialinės rizikos šeimų (mokinį atstogoti metu)	2016–2019 m.	Visagino socialinių paslaugų centras	Bus užtikrintas prasmingas vaikų, turinčių mažiau galimių / elgesio ypatumų / socialinės rizikos vaikų, užimtumas vasaros metu	Programų skaičius	Ne mažiau kaip 1 programą kasmet	VSPC resursai
19.	Vykdyti nuolatinį asmenų (jaunimo bei transporto priemonių vairuotojų)	2017–2019 m.	Utenos apskrities vyriausiojo policijos	Bus padidintas atitinkamų patikruų skaičius, įgyvendintas	Patikrų nuo apsaigimo skaičius	Ne mažiau kaip 4 patikros per metus	Utenos apskr. VPK Visagino policijos VB

20.	apsaigimo nuo narkotinių, psychotropinių ir kt. psychoaktyviųjų medžiagų nustatymo kontrole	komisariato Visagino policijos komisariatas	atsakomybės neišvengiamumo principas, sumažės apsaiguiujių skaičius	Paskelbtą informaciją vietinėje spaudoje, savivaldybės, preventijos ir kontrolės klausimais skaičius	Ne mažiau kaip 2 informacijos svetainėse, 2 vietinėje spaudoje, 2 reportažai per TV kasmet	100 kasmet	SB (5 pr.)
21.	Užtikrinti informacijos teikimą savivaldybės, ugdomo ir socialinių paslaugų įstaigų interneto svetainėse, vietinėje žiniasklaidoje (internetas, televizija): informacinių reportažai / straipsniai apie narkotikų, alkoholio ir tabako žalą sveikatai bei būdus atskirytu šiu žalingų iprocčiu	Visagino savivaldybės administracija, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Visagino skyrius, Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Visagino policijos komisariatas, Visuomenės sveikatos biuras, Visagino socialinių paslaugų centras, Visagino savivaldybės mokyklos, Narkotikų kontrolės komisija, seniūnaičiai, NVO	Daugiau tėvų, žmonių ir savivaldybės specialistų gaus informacija, kur kreiptis pagalbos ir gauti pagalba, jeigu vaikas / suaugęs asmuo vartoja psychoaktyviąias medžiagas, gyventojams laiku bus suteikta reikalinga pagalba	Sukurta ir paskelbta nuoroda su naudinga informacija	1 interaktyvi nuoroda	-	-

22.	Sukurti socialinę reklamą ir išrengti socialinės reklamos stendus	2016–2019 m.	Visagino savivaldybės administracija, Visuomenės sveikatos biuras	Padiės visuomenės informuotumas apie narkotikų, tabako, alkoholio keliama žala, bus formuojami sveikos gyvensenos įgūdžiai	Bus išrengti ir efektyviai naudojami savivaldybės informacinių stendai	Irengti ne mažiau kaip 2 stendai ir ne rečiau kaip kartą per metus atnaujinama socialinė reklama	600 2016 m. ir po 400 vėlesnius metais	SB (1 pr.)
23.	Organizuoti metinių dienų minėjimą – Pasaulinės dienos be tabako (gegužės 31 d.), Tarptautinės nerikymo dienos (lapkričio 15 d.), Pasaulinės AIDS dienos (gruodžio 1 d.)	2017–2019 m.	Visuomenės sveikatos biuras, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Visagino skyrius, Visagino savivaldybės administracija, Visagino socialinių paslaugų centras	Bus organizuoti metinių dienų minėjimai, tai atkreips visuomenės dėmesį į esamas problemas	Renginių (akciju) skaičius	Organizuoti 5 renginiai / akcijos	250	SB (4 pr.)
24.	Organizuoti akciją „Renkuosi žinoti“ – greitas testavimas dėl ŽIV ir hepatito C ir B	2016–2019 m.	Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Visagino skyrius	Dalyviamas bus atliekami tyrimai, kalbama apie jų prasmę, teikiamos rekomendacijos bei dalinama informacinė medžiaga, raginanti būti budriais ir laiku pasitikrinti sveikatą bei išvengti šių klastingu infekciniu susirgimų	Akcijų skaičius	Ne mažiau kaip kartą per metus	Organizacijos lėšos	Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Visagino skyriaus lėšos
25.	Atlikti nakvynės namų veiklos analizę, išplėsti paslaugas – saugios nakvynės (išblaivinimo) paslaugos įvedimas	2017–2019 m.	Visagino socialinių paslaugų centras, Visagino savivaldybės administracija	Bus patobulintas nakvynės namų veiklos reguliavimas, išpėstos paslaugos, užtikrinant apsvaigusio žmogaus ir visuomenės saugą ir orumą	Irengtų išblaivinimo kambarių skaičius	Irengta 2 saugios nakvynės (išblaivinimo) kambariai	30000 patalpų įrengimui 2017 m., 18000 darbuotojų etatams	SB (10, 6 pr.)

26.	Teikti Laikino apgyvendinimo paslaugas socialinės rizikos suaugusiemis asmenims, smurtą šeimoje patyrusiems asmenims, baigusiemis reabilitacijos bendruomenėse programas asmenims Nakvynės namuose ir krizių centre	2016–2019 m.	Visagino socialinių paslaugų centras, Visagino šeimos krizių centras	Bus užtikrinta sauga ir orumas socialinės rizikos suaugusiemis asmenims, smurtą šeimoje patyrusiems asmenims, asmenims, baigusiemis reabilitacijos bendruomenėse programas	Veikiančią organizaciją, kur teikiamos apgyvendinimo paslaugas socialinės rizikos asmenims, skaičius	Veikiančios ne mažiau kaip 2 organizacijos	Istaigų pajamas (VSPC 1935 - paslaugos kaina) 2016 m. - 42 055	SB (6 pr.) ES, kitų fondų lėšos
27.	Vykdyti prevencinių darbų su švirkšiamujų narkotikų vartotojais ir infekuotais asmenimis „Žemo slenkscio“ (žalos mažinimo) kabinete	2017–2019 m.	Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Visagino skyrius	Padidės įvairių rūšių paslaugų prieinamumas priklausomybės ligomis sergantiesiems asmenims: panaudotų švirkštų keitimas; sargijų dalijimas; greitas testavimas dėl ŽIV, hepatito C ir B; konsultavimas, švietimas, nukreipimas gydymui, psichologo pagalba	Priimtu asmenų skaičius	Aptarnauti ne mažiau kaip 40 asmenų	8900 socialinio darbuotojo etato išteigimas kasmet, 500 pavojaus mygtuko išengimas	SB (6 pr.)
28.	Palaikyti pagalbos sau grupes (anoniminį alkoholikų, anoniminį narkomanų), vykdyti grupių vadovų mokymus, viešinti informaciją apie pagalbos sau grupių veiklą vietinėje žiniasklaidoje	2016–2019 m.	Visagino savivaldybės administracija	Bus apmokyti pagalbos sau grupių vadovai, bus skatinama pagalbos sau grupių veikla bei grupių veikla bus viešinama vietinėje žiniasklaidoje	Kvalifikacijos tobulinimo renginių / dalyvių skaičius; skelbimu skaičius	Ne mažiau kaip 1 seminaras 1 vadovui kasmet; 4 skelbimai vietinėje spaudoje apie pagalbos sau grupių susitikimus kasmet	150 transporto išlaidos kasmet, 60 kasmet	SB (1 pr.)
29.	Užtikrinti gydytojo	2017–2019 m.	VŠĮ Visagino	Bus teikiama sveikatos Asmenų,	1 nuolat	Sveikatos TLK		

	toksikologo paslaugų suteikimą asmenims, sergantiems prilausomybės ligomis	ligoninė	priežiūra ir gydymas asmenims, sergantiems prilausomybės ligomis	kuriems suteiktos toksikologo paslaugos, skaičius	dirbantis specialistas, 100 proc. asmenų, kuriems reikalinga pagalba, gavo paslaugą	įstaigos biudžetas		
30.	Užtikrinti psichikos sveikatos priežiūros paslaugų suteikimą asmenims, sergantiems prilausomybės ligomis	2016–2019 m.	VšĮ Visagino ligoninė, VšĮ PSPC Psichikos sveikatos centras	Bus teikiama sveikatos priežiūra, konsultacijos ir gydymas asmenims, turintiems psichikos ir elgesio sutrikimų dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, sergantiems prilausomybės ligomis	Asmenų, kuriems suteiktos psichiatro paslaugos, skaičius	3 nuolat dirbantys specialistai, 100 proc. asmenų, kuriems reikalinga pagalba, gavo paslaugą	Sveikatos įstaigu biudžetas	TLK
31.	Teikti socialinę paramą prilausomybės ligomis sergantiems asmenims	2016–2019 m.	Visagino savivaldybės administracija	Bus mažinamas prilausomybės turinčių asmenų skaičius	Asmenų, kuriems suteikta parama, skaičius	Apmokėtas 6 asmenų gydymas	1500 kasmet	SB (6 pr.)
32.	Užtikrinti greitosios ir būtinios medicinos pagalbos paslaugos suteikimą apsinuodijusiems nuo alkoholio, narkotinių ir psychotropinių medžiagų	2016–2019 m.	GMP teikiančios jmonės	Bus užtikrinta pagalba asmenims, apsinuodijusiems nuo alkoholio, narkotinių ir psychotropinių medžiagų	Asmenų, kuriems suteikta pagalba, skaičius	I veikianti GMP stotis, ligonišės priėmimo skyrius	Sveikatos įstaigu biudžetas	TLK
3. UŽDAVINYS. STIPRINTI VEIKLOS VALDYMĄ IR KOORDINAVIMĄ								
33.	Skatinoti tarpinstitucinių bendradarbiavimą	2016–2019 m.	Narkotikų kontrolės komisija	Bus užtikrintas tarpinstitucinius bendradarbiavimas, siekiant mažinti psichoaktyviųjų medžiagų pasiūlą ir paklausa	Organizuotų tarpinstitucinių sustikimų skaičius	Ne mažiau kaip 2 per metus	-	-
34.	Organizuoti narkotikų kontrolės komisijos posėdžius	2016–2019 m.	Narkotikų kontrolės komisija	Bus užtikrintas svarbių klausimų aptarimas, svarstymas	Posėdžiu skaičius	Ne mažiau kaip 2 per metus	-	-

35.	Organizuoti iniciatyvą (renginių) narkotikų, tabako ir alkoholio pasiūlos ir paklausos mažinimo srityse konkursą	2017–2019 m.	Visagino savivaldybės administracija, jaunimo reikalų koordinatorius	Bus skatinamos organizacijų iniciatyvos, formuojamos blaivybės vertybės	Atrinkta geriausia metų iniciatyva	Ne mažiau kaip 1 iniciatyva per metus	300	SB (7 pr.)
36.	Applankyti savivaldybęs, turinčias patirties išgyvendinant narkotikų žalos mažinimo priemones, išblaivinimo įstaigas, pasidalinti ir apsikeisti patirimi (komisijos narių / specialistų išvyka)	2016–2017 m.	Narkotikų kontroles komisija	Bus užtikrintas bendradarbiavimas tarp savivaldybių, tai padidins Narkotikų kontrolės komisijos narių informuotumą apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją	Organizuota išvyka pasiemiti patirties	1 kartą per metus	150 transporto išlaidoms kasmet	SB (7 pr.)
37.	Organizuoti konferenciją alkoholio, tabako ir narkotikų vartojimo prevencijos klausimais	2017–2019 m.	Visuomenės sveikatos biuras		Organizuotų konferencijų skaičius	Suorganizuota ir ivykusi konferencija, po vieną kas dvejus metus	900 kas dvejii metai	SB (7 pr.)
38.	Vykdyti narkotinių ir psychotropinių medžiagų vartojimo, sergamumo narkomanija, priklausomybės ligomis, psichikos ir elgesio sutrikimais, kurių priežastis yra narkotinės ir psychotropinės medžiagos, stebėseną. Kaupti informaciją dėl sergamumo ir ligotumo narkomanija, dėl nusikalstamų veikų, susijusių su narkotinėmis medžiagomis, dėl rizikos šeimų ir rizikos asmenų, dėl licencijų verstis alkoholio ir tabako	2016–2019 m.	VšĮ Visagino ligoninės pavaduotojas gydymui, Visagino savivaldybės gydytojas, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Visagino skyrius, Visuomenės sveikatos biuras	Sukaupti duomenys bus pristatyti savivaldybės Narkotikų kontrolės komisijai, savivaldybės institucijoms ir visuomenei	Atliktu duomenų analizų skaičius	Ne mažiau kaip 1 metinė duomenų analizė	-	-

	prekyba, dėl sergamumo ir ligotumo AIDS, ŽIV ir hepatitu skaičiaus						
39.	Dalyvauti (Narkotikų kontrolės komisijos nariams) NTAKD, kitų institucijų organizuojamuose mokymuose psichoaktyvųjų medžiagų vartojimo klausimais	2016–2019 m.	Narkotikų kontrolės komisija	Narkotikų kontrolės komisijos nariai bus apmokyti narkotikų, tabako ir alkoholinių gérinių prevencijos klausimais, pagerės narių kompetencija	Mokymų skaičius / dalyvių skaičius	Ne mažiau kaip 1 mokymai / ne mažiau kaip 3 komisijos nariai dalyvauja mokymuose kasmet	200 transporto išlaidos kasmet SB (7 pr.)
40.	Pateikti Narkotikų kontrolės komisijos veiklos ataskaitas savivaldybės tarybai bei paskelbtąjas savivaldybės interneto svetainėje	2016–2019 m.	Narkotikų kontrolės komisija	Kiekvienais metais Narkotikų kontrolės komisijos veiklos ataskaitos bus teikiamos savivaldybės tarybai	Ataskaitų skaičius	Ne mažiau kaip 1 ataskaita kasmet	-

V SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

26. Programos įgyvendinimo kontrolę atlieka Visagino savivaldybės administracija.
 27. Programos įgyvendinimą koordinuoja Visagino savivaldybės narkotikų kontrolės komisija (toliau – Komisija).
 28. Atsakingos savivaldybės institucijos ir įstaigos, vykdančios Programos įgyvendinimo priemones, kiekvienais metais i savo strateginius veiklos planus įtraukia priemones, kurias numato vykdyti pagal Programą.
 29. Ši programa finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės biudžete atitinkamoms institucijoms ir įstaigoms, atsakingoms už Programos priemonių įgyvendinimą, patvirtintų bendrujų asignavimų. Programai finansuoti gali būti naudojamos Europos Sajungos, tarptautinių organizacijų ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.
 30. Savivaldybės institucijos ir įstaigos, vykdančios Programos įgyvendinimo priemones, kiekvienais metais iki sausio 31 d. pateikia Komisijai informaciją apie Programos įgyvendinimo priemonių vykdymą.
 31. Komisija koordinuoja Programos įgyvendinimo priemonių vykdymą ir kiekvienais metais iki kovo 1 d. parengia Programos įgyvendinimo priemonių vykdymo ataskaitą.
 32. Savivaldybių institucijos, įgyvendindamas narkotinių, tabako ir alkoholio pasiūlos ir paklausos mažinimo priemones, bendradarbiauja su sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų teikimo, kultūros, švietimo, teisėsaugos įstaigomis, teritorinėmis darbo biržomis, asociacijomis, bendruomenėmis.
 33. Visagino savivaldybė lėšas Programai įgyvendinti numato rengdama atitinkamų metų savivaldybės biudžetą, atsižvelgdama į finansavimo galimybes. Programai įgyvendinti taip pat gali būti naudojamos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.
-